

Yritysten investointien kehitys ja näkymät - kommentti

Vesa Vihriälä
Talousneuvosto
19.10.2015

- **Hyvä analyysi, perusviesteistä samaa mieltä**

Näkökulmat:

- Missä mielessä investointien heikkoudesta on oltava huolissaan?
- Mistä kenkä puristaa?
- Mitä asialle voidaan/pitäisi tehdä?

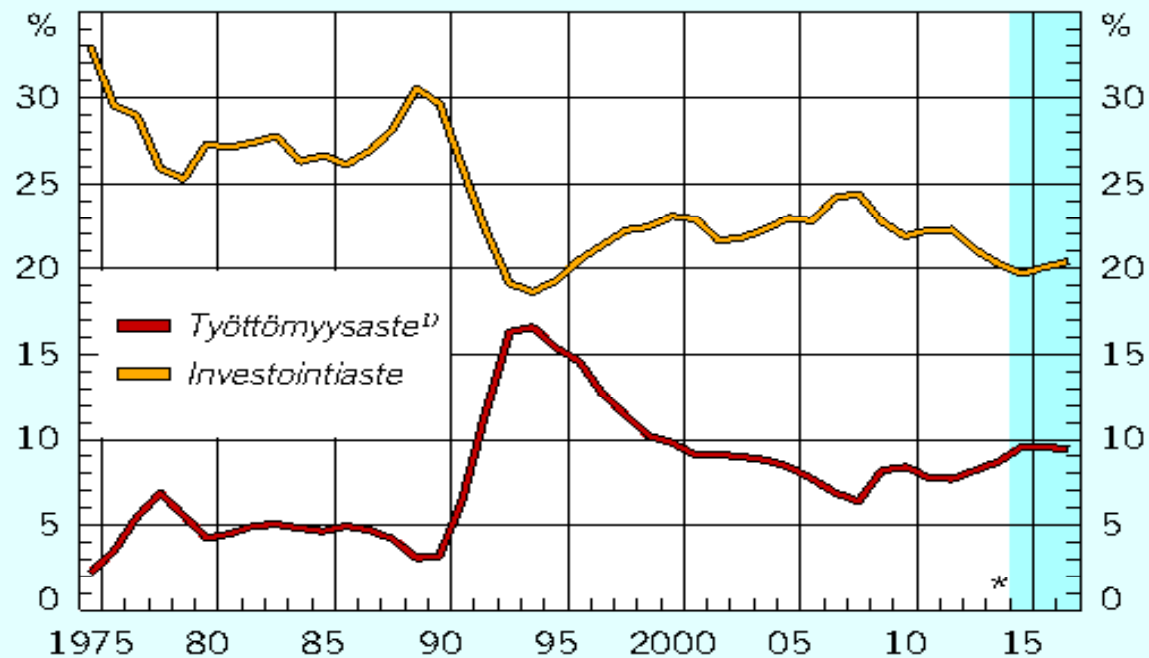
Missä mielessä investointien heikkoudesta on oltava huolissaan?

- Jossain määrin: välitön kausaalinen vaikutus kysyntään, työllisyyteen
- Enemmän: kausaalinen vaikutus potentiaaliseen tuotantoon pääomakannan ja erityisesti uuden teknologian käyttöön oton kautta (tuotannolliset investoinnit)
- Vielä enemmän: indikaattori Suomen huonosta houkuttelevuudesta uuden ja/tai laajenevan tuotannon sijaintipaikkana (tuotannolliset investoinnit)

Investointiasteen ja työttömyysasteen vahva korrelaatio

Työttömyysaste ja investoinnit
suhteessa BKT:hen

1) Vuodesta 1988 EU-harmonisoitu.

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S15.2/06

Mistä kenkä puristaa? (1)

Pitkän ajan kk-arviot (OECD, WEF, IMD,...):

Tuskin :

- Osaamistasosta, T&K-panostusten tai tutkijoiden määrästä
- Infrastruktuurin heikkoudesta
- Korruptiosta, sosiaalisen pääoman vähäisyydestä, oikeusvaltioperiaatteiden puutteellisuudesta, poliittisesta epävakaudesta

Todennäköisemmin:

- Työmarkkinoiden jäykkyyksistä
- Työvoiman tarjontanäkymän heikkoudesta
- Tuotantorakenteen kapeudesta, agglomeraatioetujen puutteesta

Yhdessä lyhyemmän ajan shokkien kanssa

Mistä kenkä puristaa? (2)

Lyhyen ajan muutokset:

- Isot shokit tuhonneet korkean arvonlisän tuotantoa ja heikentäneet yritysten olemassa olevan tuotannon näkymiä
- Kustannuskilpailukyky heikentynyt
- Pitkään jatkuneen vientitaantuma heikentänyt kotimarkkinoiden näkymiä
- Julkisen talouden tasapainon heikentyminen luonut paineita verotuksen kiristämiseen ja yritystoimintaa heikentäviin menoleikkauksiin

Mitä asialle voidaan/pitäisi tehdä?

Tuotantotoiminnan yleisten edellytysten kohentaminen

Valikoivammat toimet

- T&K-tuet valituille painoalueille
- Julkinen riskirahoitus
- Innovatiiviset julkiset hankinnat

Tuotannon yleisten edellytysten kohentaminen

- **Lyhyt aikaväli**
  - Työtuntia kohden laskettujen kustannusten alentaminen suhteessa kilpailijamaihin
- **Pidempi aikaväli**
  - Työmarkkinoiden joustavuuden lisäys
    - Yritys- ja yksilökohtaisten tekijöiden suurempi huomioon ottaminen työehdoissa: paikallisen sopimisen alan laajentaminen
    - Rekrytointikynnyksen madaltaminen: irtisanomiskustannusten alentaminen
  - Osaavan työvoiman tarjonnan varmistaminen
    - Koulutusjärjestelmän laadusta huolehtiminen
    - Maahanmuuttajien kotoutuksesta huolehtiminen
    - ETA-alueen ulkopuolisen työvoiman tarveharkinnan poisto
  - Liiketoimintaa koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen
  - Makrovakauden tuki: julkisen talouden kestävyys, rahoitusvakaus
  - Riskinoton / yrittäjyyden tuki: verotus, kokeilujen suosiminen

Hallituksen ohjelma

Myönteistä

- Kustannuskilpailukyvyn vahvistamispyrkimys
- Paikallisen sopimisen edistämispyrkimys
- Sääntelyn purku
- Julkisen talouden vakauttaminen
- Kokeilutoiminnan korostaminen

Ongelmallista/kyseenalaista

- Koulutuksen ja tutkimuksen resurssien iso leikkaus
- Pyrkimys suurempaan valikoivuuteen: riskialtis valinta
- Verotoimien tehokkuus=?

Kiitos